

Monthly Report

สินค้าปลานิล&ผลิตภัณฑ์

ประจำเดือน เมษายน 2561

1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 การผลิต

- สิ้นสุด มี.ค.61 มีฟาร์มปลานิลที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 2,902 ฟาร์ม และฟาร์มที่ได้มาตรฐาน SL (Safety level) จำนวน 27,058 ฟาร์ม คิดเป็น 9.1% ของจำนวนฟาร์มปลานิลทั้งหมด (328,209 ฟาร์ม) (กลุ่มพัฒนาระบบคุณภาพแหล่งผลิต, กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด, กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)
- มี.ค.61 ผลผลิตปลานิลเบื้องต้น 17,008 ตัน เพิ่มขึ้น 2.5% จากเดือนก่อน และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อนผลผลิตเพิ่มขึ้นเช่นกัน 13.9% (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)
- ม.ค.-มี.ค.61 ผลผลิตปลานิลเบื้องต้น 55,069 ตัน ลดลง 2.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน สำหรับเดือน เม.ย. 61 คาดว่าปริมาณผลผลิตจะออกมาลดลง -9.9% เมื่อเทียบกับเดือนก่อน เนื่องจากความต้องการบริโภคของตลาดลดลง จากการที่สถาบันการศึกษาและโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศกำลังอยู่ในช่วงปิดภาคเรียน

1.2 ราคาปลานิล

- มี.ค.61 ราคาปลานิลหน้าฟาร์ม ภาคกลาง ขนาดใหญ่ 39.65 บาท/กก. ขนาดกลาง 33.00 บาท/กก. และขนาดเล็ก 21.07 บาท/กก. โดยทุกขนาดปรับตัวลดลง 3.4%, 2.1% และ 5.6% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)
- มี.ค.61 ราคาขายส่ง ขนาดใหญ่ 51.50 บาท/กก. ขนาดกลาง 42.50 บาท/กก. และขนาดเล็ก 31.50 บาท/กก. โดยขนาดใหญ่และขนาดเล็กปรับตัวลดลง 1.4% และ 5.4% ขณะที่ขนาดกลางไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ตลาดไท)
- มี.ค.61 ราคาขายปลีก ณ ตลาดกรุงเทพฯ ขนาดใหญ่ 73.45 บาท/กก. และขนาดกลาง 61.72 บาท/กก. โดยทุกขนาดปรับตัวเพิ่มขึ้น 0.1% และ 3.4% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (กระทรวงพาณิชย์)

1.3 การค้าต่างประเทศ

● การส่งออกปลานิล

- ม.ค.-ก.พ. 61 ไทยส่งออกปลานิลและผลิตภัณฑ์ 719.8 ตัน มูลค่า 36.1 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง -28.4% และ -46.0% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบจากสัดส่วนมูลค่าการส่งออก คือ ปลาทั้งตัวแช่แข็ง 91.0% เนื้อปลาแช่แข็ง 7.3% ปลานิลสดแช่แข็ง 1.6% และปลามีชีวิต 0.1% ทั้งนี้มีตลาดหลัก คือ กลุ่มตะวันออกกลาง 38.2% กลุ่มยุโรป 29.1% สหรัฐฯ 25.4% เกาหลีใต้ 4.3% กลุ่มอาเซียน 2.4% และญี่ปุ่น 0.6% ตามลำดับ

● การนำเข้าปลานิล

- ม.ค.-ก.พ. 61 ไทยนำเข้าปลานิลและผลิตภัณฑ์ 182.7 ตัน มูลค่า 23.3 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 103.2% และ 121.9% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบนำเข้าเป็นเนื้อปลานิลแช่แข็ง 92.6% และปลาทั้งตัวแช่แข็ง 7.4% ตามลำดับ ส่วนใหญ่นำเข้าจากจีน 49.0% ไต้หวัน 30.7% และกลุ่มอาเซียน 20.3% ตามลำดับ

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกและนำเข้า (ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท)

เดือน/ปี	การส่งออก		การนำเข้า	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ก.พ. 60	560.6	36.7	30.2	4.0
ม.ค. 61	293.5	14.1	100.1	15.5
ก.พ. 61	426.3	21.9	82.5	7.8
%Δ ม.ค. 60	-24.0%	-40.3%	+173.2%	95.0%
%Δ ธ.ค. 60	45.2%	55.3%	-17.6%	-49.7%

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กรมประมง

2. สถานการณ์ภายนอกประเทศ

2.1 การผลิต

- ผลผลิตปลานิลโลกในปี 2558 จำนวน 6.31 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.8% จากปีก่อน เป็นผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง 5.67 ล้านตัน (89.9%) และจากการจับ 0.64 ล้านตัน (10.2%) ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มประเทศเอเชียถึง 4.14 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วน 65.7% ของผลผลิตปลานิลโลก (FAO, October 2017)

2.2 การตลาดและการค้า

- ปี 2560 กลุ่ม EU มีการนำเข้าปลานิล (ปลาทั้งตัวแช่แข็ง และเนื้อปลาฟิเลต) ปริมาณ 28,297 ตัน เพิ่มขึ้น 5.3% เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากราคานำเข้าเฉลี่ยลดลง ซึ่งพิจารณาจากราคาเนื้อปลาฟิเลตที่นำเข้าจากจีนในปี 2560 ราคา 2.65 USD/KG เมื่อเทียบกับปี 2559 ราคา 2.75 USD/KG ขณะนี้ไปแลนด์กลายเป็นประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุดในกลุ่ม EU นำเข้าเพิ่มขึ้น 49% จากปริมาณ 3,155 ตัน ในปี 2559 เป็น 4,700 ตัน ในปี 2560 (INFOFISH Trade News, No. 7/2018)
- USA เป็นผู้นำเข้าปลานิลรายใหญ่ของโลก ม.ค.-ก.พ. 61 ปริมาณ 35,892.4 ตัน มูลค่า 129.2 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง 1.8% และ 5.0% ตามลำดับ เทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบการนำเข้าดังตาราง :

การนำเข้าผลิตภัณฑ์ปลานิลของสหรัฐอเมริกา ปี 2561 (ม.ค.-ก.พ.) หน่วย : ปริมาณ (ตัน), มูลค่า (ล้านUSD)

Products	2560 (ม.ค.-ก.พ.)		2561 (ม.ค.-ก.พ.)		อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1. Tilapia Fillet Frozen	25,508.6	97.2	23,635.0	87.7	-7.3	-9.8
2. Tilapia Fillet Fresh	4,341.8	26.9	3,860.7	25.6	-11.1	-4.8
3. Tilapia Frozen	6,394.8	10.9	7,901.6	13.9	23.6	27.5
4. Tilapia Fresh	297.1	0.9	476.8	1.9	60.5	111.1
5. Tilapia Meat Fresh			18.3	0.0		
Total	36,542.3	135.9	35,892.4	129.1	-1.8	-5.0

สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปลานิลของสหรัฐอเมริกา ปี 2561 (ม.ค.-ก.พ.) หน่วย : ร้อยละ

ลำดับ	1. Tilapia Fillet Frozen	2. Tilapia Fillet Fresh	3. Tilapia Frozen	4. Tilapia Fresh	5. Tilapia Meat Fresh	
ที่	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า
1	จีน	59.44	โคลัมเบีย	6.72	จีน	7.07
2	อินโดนีเซีย	5.21	ฮอนดูรัส	6.07	ไต้หวัน	2.94
3	ไต้หวัน	1.11	ออสเตรเลีย	3.35	เวียดนาม	0.45
4	เม็กซิโก	0.91	เม็กซิโก	1.76	ไทย	0.25
5	มาเลเซีย	0.38	อื่นๆ	1.93	อื่นๆ	0.07
6	อื่นๆ	0.84				
รวม		67.89		19.83		10.78
						1.47
						0.03

ที่มา : www.st.nmfs.noaa.gov

3. ปัญหาอุปสรรค

- ผลผลิตปลานิลเฉลี่ยต่อไร่ทั้งประเทศยังคงต่ำ (ข้อมูลเบื้องต้นปี 2560 = 428 กก./ไร่)
- ราคาปลานิลตกต่ำตั้งแต่ปี 2560 จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากตลาดมีความต้องการน้อยกว่าผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ประกอบกับภาวะการค้าที่ยังทรงตัว
- ฟาร์มเลี้ยงปลานิลขาดการบริหารจัดการที่ดีตามมาตรฐาน GAP
- เกษตรกรขาดศักยภาพทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ต่ำ

4. แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค

- จัดทำโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ (ปลานิล) 2561 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน ส่งเสริมฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้มาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น การรวมกลุ่มของเกษตรกร รวมถึงการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าปลานิล
- พัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer โดยการพัฒนาศักยภาพทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร
- ประชาสัมพันธ์รณรงค์การบริโภคปลานิลโดยการจัดเทศกาลกินปลานิล พร้อมส่งเสริมให้มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ปลานิลหลากหลายเมนูเพื่อเพิ่มมูลค่า
- กรมประมงต้องดำเนินการศึกษาวิจัย เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตปลานิลของเกษตรกรรายย่อยให้มากขึ้น

